

Ongevraagd advies - hoe zet ik het in?

Geplaatst op 20 december 2022

Bijna alle cliëntenraden kennen de term 'ongevraagd advies' wel. Maar wat betekent die eigenlijk? In dit artikel lees je wat een ongevraagd advies is en wat de wet hierover zegt. Ook maken we duidelijk wat je er als cliëntenraad mee kunt en hoe je het inzet.

Dit artikel verscheen in de wintereditie van de

[Zorg & Zeggenschap](#), het tijdschrift dat LOC ieder kwartaal uitbrengt.

Wat is ongevraagd advies?

De term zegt het al: de cliëntenraad kan advies geven op onderwerpen waarbij de raad door de instelling niet om advies is gevraagd. De raad doet daarmee een eigen voorstel. Dat gaat in de kern over onderwerpen die het leven of de positie van cliënten raken. Meestal direct en soms indirect. De instelling heeft zelf niet bedacht dat ze om advies of instemming moet vragen. De cliëntenraad doet dan een voorstel over gevolgen van een beleidsbesluit of een situatie die van belang is voor cliënten. Die dus invloed heeft op het dagelijks leven van cliënten.

Wat is vastgelegd in de Wmcz?

In de Wmcz 2018 zijn de adviesrechten en instemmingsrechten in artikel 7 en 8 vastgelegd. In artikel 9 van die wet staat dat de cliëntenraad bevoegd is de instelling ongevraagd advies te geven over onderwerpen die voor cliënten van belang zijn. Ongevraagd advies is hét middel om een onderwerp dat cliënten raakt onder de aandacht te brengen. De instelling moet een ongevraagd advies hetzelfde behandelen als een gevraagd advies. Geen reactie geven volstaat dus niet; de instelling is verplicht te reageren in lijn van de afspraken vanuit de Wmcz. Het is belangrijk dat het ongevraagd advies in de medezeggenschapsregeling expliciet is benoemd.

Op welke onderwerpen kun je ongevraagd advies geven?

Een ongevraagd advies gaat over onderwerpen die de leefwereld van cliënten raken, vaak direct maar soms ook indirect. De cliëntenraad kan op alle onderwerpen die onder het advies- en instemmingsrecht

vallen ongevraagd adviseren. Ongevraagd advies wordt vooral ingezet bij de onderwerpen waar cliënten direct effecten van zien en voelen (denk aan: nieuwbouw locatie, wijziging afspraken over roken/huisregels, de leefafspraken in de groep, etc.). Aanleiding voor ongevraagd advies is niet het recht op advies/instemming. Criterium is: raakt dit plan of beleidswijziging cliënten in het dagelijks leven (hebben zij er last van). Dat kan dus ook over de zorg in de toekomst gaan.

Hoe pak je het aan?

Een voorbeeld: de raad hoort dat zonder overleg etenstijden in de groep zijn gewijzigd. Zo past het beter in de roosters van medewerkers. Een aantal bewoners klaagt over de invloed die dat heeft op de structuur van de dag. Aan de cliëntenraad is geen advies (instemming) over deze wijziging gevraagd. Dan kan de raad ongevraagd adviseren. In de LOC-brochure '[Basisinformatie medezeggenschap](#)' staat op pagina 45 een voorbeeldbrief hoe je dat advies kunt formuleren.

Wat is het belang van ongevraagd advies geven?

Met ongevraagd advies houdt de cliëntenraad de instelling een spiegel voor. Hij wijst op zaken die niet of nog niet in beeld zijn bij de instelling. Hij doet dat expliciet uit cliëntperspectief. De cliëntenraad wijst de instelling in de kern op een omissie in de besluitvorming en de invloed vanuit de medezeggenschapsregeling. En vooral hoe het cliëntperspectief (expres of per ongeluk) niet is betrokken. Een goede manier om de focus op cliëntperspectief te leggen.

Heeft jouw cliëntenraad afgelopen jaar ongevraagd advies gegeven? Over welk thema en wat leverde dit op? Laat graag een reactie achter onderaan dit bericht, dan leren we van elkaar!

Verder lezen

- Breng met [een werkplan](#) structuur aan in de werkzaamheden van de cliëntenraad
- Hoe kun je mensen die zorg nodig hebben goed vertegenwoordigen? Welke taken en rollen heeft de cliëntenraad? Lees verder in de [Basisinformatie medezeggenschap](#)

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Wet medezeggenschap \(Wmcz\)](#), [Adviesonderwerpen van de cliëntenraad](#), [Hulpmiddelen voor de cliëntenraad](#)

Trefwoorden: [tips](#)